

Warszawa, 10 stycznia 2017 r.

Wielkość jawnego długu publicznego Polski przekroczyła 1 bilion złotych!

10 stycznia wielkość jawnego długu publicznego pokazywana na liczniku FOR w centrum Warszawy przekroczyła bilion złotych. Ten bilion złotych to długi, które w imieniu nas, mieszkańców Polski, zaciągnął rząd i władze samorządowe. W przeliczeniu na jednego mieszkańca, oznacza to, że każdy z nas został zadłużony na ponad 26 tys. zł. To z naszych podatków rząd będzie spłacał odsetki od tego długu.

Rząd zaplanował w 2017 roku dalszy, niebezpieczny wzrost długu publicznego. W budżecie na 2017 rok zakłada kontynuację polityki zadłużania kraju i wzrost długu publicznego do 1075 mld zł. Zgodnie z planami rządu dług publiczny na koniec roku ma osiągnąć poziom **55% PKB**, co będzie niebezpiecznie blisko unijnego progu **60% PKB** oraz zapisanego w konstytucji progu 60% PKB, według definicji krajowej. Trzeba przy tym zaznaczyć, że z powodu różnic w definicjach, zgodnie z metodologią krajową dług będzie nieznacznie niższy i zgodnie z planem rządu ma wynieść **52,3% PKB**. To nie znaczny, że będziemy mniej zadłużeni – po prostu kolejne rządy „majstrują” przy krajowej definicji, ukrywając część faktycznej wielkości zadłużenia.

Wysoki i rosnący dług publiczny jest niebezpieczny dla gospodarki. Po pierwsze, wyższy dług publiczny, to wyższe koszty odsetek, które musimy płacić z naszych podatków. Po drugie, wyższy dług publiczny to większe ryzyko kosztownego kryzysu finansów publicznych, czyli sytuacji, w której inwestorzy, bojąc się o wypłacalność danego kraju, stają się coraz mniej chętni, by dalej pożyczać mu pieniądze i wymagają coraz wyższego oprocentowania. Po trzecie, rosnący dług publiczny oznacza, że oszczędności, które są w gospodarce, zamiast finansować inwestycje przedsiębiorstw i wzrost gospodarczy są wydawane na pokrycie dziury budżetowej.

Sama relacja długu publicznego do PKB nie świadczy jeszcze o ryzyku z nim związanym. Bogatsze państwa są w stanie utrzymać wyższą relację długu do PKB niż Polska. Dlatego pomimo, że Niemcy są bardziej zadłużone od Polski (68,1% PKB), to za obsługę tego zadłużenia płacą wielokrotnie mniej od nas (rentowność obligacji niemieckich to 0,2% wobec 3,7% w przypadku Polski).

Bilion złotych długu jawnego to tylko część zadłużenia państwa. Kolejne 3 biliony złotych to ukryty dług publiczny, również pokazywany na liczniku FOR. Dług ukryty to inne niż kontrakty finansowe zobowiązania państwa do przyszłych płatności – w przypadku Polski przede wszystkim nabyte prawa do świadczeń emerytalno-rentowych. Obywatel wpłacając składkę emerytalną do ZUS przekazuje państwu pieniądze dziś, a państwo zobowiązuje się do wypłaty tej kwoty powiększonej o indeksację po jego przejściu na emeryturę.

Rządowe plany dalszego zwiększania zadłużenia Państwa Polskiego są szczególnie ryzykowne w obliczu niepewnej sytuacji w gospodarce światowej. Światowa gospodarka wciąż nie wróciła

do równowagi po globalnym kryzysie finansowym z 2008 roku. Kolejne prognozy istotnego ożywienia w gospodarce światowej się nie sprawdzają, a wzrost rozczarowuje. Problemy strefy euro, w szczególności strukturalne problemy Francji i Włoch, wciąż pozostają nierozwiązane. Wśród krajów rozwijających się szczególny niepokój budzi stan gospodarki chińskiej, gdzie po boomie kredytowym obecnie istnieje duże ryzyko kryzysu finansowego. Przy tak dużym ryzyku problemów w gospodarce światowej polityka polskiego rządu powinna koncentrować się na wzmacnianiu odporności polskiej gospodarki na wstrząsy, a nie na dalszym zadłużaniu państwa.

Techniczne szczegóły aktualizacji licznika długu publicznego

Licznik długu publicznego FOR bazuje na oficjalnych prognozach rządowych, które ukazują się z dużym opóźnieniem. Dopiero w marcu dowiemy się jaki dokładnie był dług publiczny na koniec roku. Istotne są tu znaczne środki zgromadzone na lokatach Ministerstwa Finansów, które rząd może wykorzystać do przesuwania zadłużenia pomiędzy latami budżetowymi, drobne zmiany kursu złotówki, które podnoszą albo obniżają wartość zadłużenia zagranicznego, czy ostateczny stan wykonania budżetu państwa i samorządów. Dlatego w obliczeniach konserwatywnie przyjęliśmy kurs złotówki z października 2016 roku, czyli jeszcze sprzed jej osłabienia. Dzięki temu unikamy sytuacji, w której interwencja Ministerstwa Finansów lub niewielkie umocnienie się złotówki mogłoby spowodować, że ogłosimy przekroczenie 1 biliona złotych długu publicznego przedwcześnie.

Więcej na: dlugpubliczny.org.pl oraz www.for.org.pl

Kontakt dla mediów:

Natalia Wykrota

e-mail: natalia.wykrota@for.org.pl

tel. 609 717 102

Licznik Długu Publicznego wyświetla się dzięki wsparciu firmy:

Partnerem projektu jest firma: